

Andmekaitse Inspeksioon

Väike-Ameerika 19
10129 Tallinn

17. detsember 2010

Vaide esitaja: **Eesti Arstide Liit**
Registrikood 80077896
Pepleri 32, 51010 Tartu
Tel 7 420 429
e-post: eal@arstideliit.ee

Lepinguline esindaja: **advokaat Roman Levin**
Advokaadibüroo Advocatus
Pepleri 32, 51010 Tartu
tel 7 420 442, faks 7 343 181
e-post: roman@advocatus.ee

VAIE

Andmekaitse Inspeksiooni 17.11.2010 otsusele

Asjaolud

15.11.2010 esitas Eesti Arstide Liit (EAL) kaebuse Andmekaitse Inspeksioonile seoses arstide isikuandmete töötlemisega veebilehel www.tervisetrend.ee (haldaja OÜ Intelia).

Nimetatud veebilehel on tehtud avalikult ning ilma arstide nõusolekuta kättesaadavaks isikuandmed suure hulga Eesti arstide kohta, sealhulgas arstide nimed, erialad, tegevuskohad koos aadressidega ning telefoninumbrid. Samuti on loodud võimalus arste hinnata ning kommenteerida.

Kaebuses taotleb EAL järelevalvemenetluse algatamist seoses isikuandmetega avaldamisega, isikuandmete töötlejalt nõusolekute väljanõudmist arstide isikuandmete töötlemiseks, nõusolekute puudumisel isikuandmete töötlejat arstide isikuandmete töötlemise lõpetamiseks kohustamist ning veebilehelt www.tervisetrend.ee avaldatud isikuandmete eemaldamist, samuti vajadusel isikuandmete töötleja suhtes sunniraha kohaldamist ja väärteomenetluse alustamist.

17.11.2010 otsusega jättis Andmekaitse Inspeksioon (AKI) EAL kaebuse rahuldamata ning riikliku järelevalvemenetluse alustamata.

Tulenevalt haldusmenetluse seaduse (HMS) § 71 lõikest 1 ja §-st 75 esitab EAL käesolevaga vaide AKI 17.11.2010 otsusele.

Vaide sisu

1.

Otsuses on asutud seisukohale, et vörgulehel www.tervisetrend.ee ei toimu arstide eraeluliste andmete töötlemist. Otsuse kohaselt kajastatakse vörgulehel arstide tööalast tegevust tervishoiuteenuse kui avaliku teenuse osutajana. Otsusest nähtuvalt seetöttu ei toimu lehel isikuandmete avalikustamist isikuandmete kaitse seaduse mõttes, sest need andmed on seotud arstide ärilise tegevusega.

EAL ei nõustu AKI seisukohtadega. Need ei tugine seadusel ega tegelikel faktilistel asjaoludel ning on vastuolulised.

Röhtutame, et arstide tööalane tegevus, st arsti igapäevatöö inimeste ravimisel ei ole ega saagi olla avaliku teenuse osutamine. Palume viidata õigusaktile, mille alusel loeb AKI arsti tegevuse avaliku teenuse osutamiseks.

Nähtuvalt tervishoiuteenuste korraldamise seaduse § 2 lõikest 1 on tervishoiuteenus tervishoiutöötaja (sh arsti) tegevus haiguse, vigastuse või mürgituse ennetamiseks, diagnoosimiseks ja ravimiseks eesmärgiga leevendada inimese vaevusi, hoida ära tema tervise seisundi halvenemist või haiguse ägenemist ning taastada tervist. Seega seadusest ei tulene, et arsti tegevus tervishoiuteenuse osutamisel oleks avalik teenus.

Röhtutame ka, et ka juhul, kui arst osutab tervishoiuteenust, on ta jätkuvalt füüsiline isik, kelle õigusi, sh eraelu puutumatust tuleb kaitsta.

Arusaamatuks jääb AKI otsuses esitatud väide, mille kohaselt on kõnealusel vörgulehel avalikustatud isikuandmed seotud arstide ärilise tegevusega. Avalikustatud isikuandmed on seotud arstide kui füüsiliste isikutega ning viide äritegevusele on täiesti asjakohatu.

Juhime tähelepanu IKS § 4 lõikele 1, mis ütleb sõnaselgelt, et isikuandmed on mis tahes andmed tuvastatud või tuvastatava füüsilise isiku kohta, sõltumata sellest, millisel kujul või millises vormis need andmed on.

2.

Otsusest nähtuvalt on AKI asunud seisukohale, et hinnanguid saab anda tervishoiuteenuse osutamisele, mitte arstile kui füüsilisele isikule. AKI on seisukohal, et ka kommentaarid käivad arsti kui avaliku teenuse osutaja, mitte kui konkreetse füüsilise isiku kohta isikuandmete kaitse seaduse mõttes, ega saa kahjustada seetöttu selle isiku eraelu puutumatust.

Eeltoodud seisukohad ei ole kooskõlas faktiliste asjaoludega ning ei põhine vaidlusalusel veebilehel esitatul. Hinnangud ja kommentaarid on antud konkreetsete arstide kui füüsiliste isikute, mitte abstraktsete „avalike teenuse osutajate” kohta. Lisaks, nagu eelnevalt märgitud, arstid ei tegele avaliku teenuse osutamisega.

Juhime tähelepanu lisatud väljatrükile, kust nähtub, et kõnealusel veebilehel on tegemist konkreetsete arstide isikutele anonüümsete hinnangute andmisega - vt hinnanguid nagu

„üleolev”, „ebaviisakas”. Vastupidiselt AKI arvamusele seega antakse hinnanguid konkreetsetele füüsilistele isikutele, mis otseselt kahjustab nende isikute eraelu puutumatust.

Jääb selgusetuks, millisel alusel arvab AKI, et arsti kui konkreetse füüsilise isiku kohta hinnangute ja kommentaaride andmine ei saa kahjustada selle isiku eraelu puutumatust.

3.

Otsuses väidetakse, et antud juhul on tegemist seaduse alusel avalikustatud andmete taasesitamisega. Otsuse kohaselt tervishoiuteenuse kui avaliku teenuse osutamise vastu võib olla avalikkusel põhjendatud huvi. Otsusest nähtuvalt tervishoiuteenuste osutamise üldise arengu ja kvaliteedi tagamise eelduseks võib olla patsiendi ja arsti vaheline dialoog, mis võib väljendada ka avalikus tagasiside andmises arstile kui tervishoiuteenuse osutajale.

Juhime AKI tähelepanu IKS § 11 lõikele 4, mille kohaselt on andmesubjektil õigus igal ajal nõuda avalikustatud isikuandmete töötlejalt isikuandmete töötlemise lõpetamist. Seadus ei erista, kas tegemist on avalikest või mitteavalikest allikatest saadud andmetega. Seega ka juhul, kui tegemist on seaduse alusel avalikustatud isikuandmete töötlemisega, on isikuandmete töötleja kohustatud andmesubjekti nõudel tema isikuandmed oma kodulehelt eemaldama.

AKI seisukohad on meie hinnangul kahetsusväärset vastuolus nii põhiseadusega kui IKS § 1 lõikes 1 sätestatud isikuandmete kaitse seaduse eesmärgiga. Asjaoluga, et tervishoiuteenuse vastu võib avalikkusel olla põhjendatud huvi, ei saa õigustada arstide õiguste rikkumist ning lubamatut sekkumist arstide eraellu.

Märgime ka, et arsti ja patsiendi vaheline dialoog ei saa toimuda sellises vormis, nagu vaidlusalusel veebilehel. Samuti ei ole aktsepteeritav „avaliku tagasiside andmine” anonüümsete kommentaaridena.

Jätakuvalt rõhutame, et arstidelt, kelle isikuandmeid veebilehel www.tervisetrend.ee töödeldakse, ei ole selleks vastavat nõusolekut küsitud ega saadud, sh puuduvad nõusolekud enda hindamise ja kommenteerimise lubamiseks.

4.

EAL on seisukohal, et AKI otsus on vastuolus seadusega. AKI on jätnud sisuliselt EAL 15.11.2010 esitatud kaebuse lahendamata ning asunud meie hinnangul leidma õigustusi www.tervisetrend.ee õigusvastasele tegevusele.

AKI otsuse tagajärjel võib jääda kaitseta arstide õigus eraelu puutumatusele. Selline olukord on lubamatu.

Tulenevalt HMS § 76 lg 2 punktist 6 kinnitab vaide esitaja, et vaieldavas asjas ei ole jõustunud kohtuotsust ega toimu kohtumenetlust.

Eelnevast tulenevalt palub EAL:

- 1) tunnistada kehtetuks Andmekaitse Inspektsiooni 17.11.2010 riikliku järelevalvemenetluse alustamata jätmise otsus Eesti Arstide Liidu 15.11.2010 kaebusele;
- 2) algsatada järelevalvemenetlus seoses veebilehel www.tervisetrend.ee arstide isikuandmetega avaldamisega;
- 3) nõuda isikuandmete töötlemiselt välja nõusolekud veebilehel www.tervisetrend.ee avaldatud arstide isikuandmete töötlemiseks, sh arstide hindamiseks ja kommenteerimiseks;
- 4) juhul, kui vastavad nõusolekud puuduvad, kohustada isikuandmete töötlemist lõpetama arstide isikuandmete töötlemine ning eemaldama isikuandmed veebilehelt www.tervisetrend.ee;
- 5) vajadusel kohaldada isikuandmete töötlemise suhtes sunniraha ja alustada väärteomenetlust.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalallkirjaga/

advokaat Roman Levin

EAL lepinguline esindaja

Lisa: väljavõte www.tervisetrend.ee veebilehest